

Muzejní studia by mohla fungovat jako inkubátor pro realizaci zajímavých a inovativních projektů, říká o novém programu dr. Nina Wančová

Na Filozofické fakultě UK se otevřel nový navazující magisterský program Muzejní studia, na který je možné se hlásit do 14. srpna 2023. O tom, kdo je vhodným uchazečem, co studium obnáší a jaké bude mít absolvent uplatnění, v rozhovoru mluví vyučující ze Studia nových médií na Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK Nina Wančová.

Co vedlo k otevření studijního programu Muzejní studia?

Každý z nás, kdo se na programu podílíme, by vám asi odpověděl trochu jinak. Za mě by to byla potřeba reflexe moderní muzejní praxe ve světle nejnovějších vědeckých poznatků a aktuálních trendů. Podílet se na tomto studijním programu je pro mě příležitost rozvíjet s lidmi se zájmem o tak krásnou a komplexní profesi dialog o tom, jaká muzea chceme mít, jak se v nich mají návštěvníci cítit a co v nich mají zažívat. Muzejní studia navíc těží z různorodého zázemí vyučujících, takže o to pestřejší pohled na tyto kulturní instituce během studia studenti a studentky získají.

Jakým dovednostem se naučí absolvent programu a jaké najde po škole uplatnění?

Jsme navazující magisterský obor, takže cílíme na uchazeče a uchazečky, kteří si muzejními studii doplní předešlé vzdělání. Studium jim umožní propojit určitou doménu, kupříkladu etnografii, dějiny umění nebo i chemii či architekturu, s výstavnictvím. Absolventi tedy budou jak odborníci na svou určitou oblast, tak budou mít dovednosti a znalosti o výstavnictví a fungování muzeí. Muzea velmi potřebují pracovníky a pracovnice s komplexními dovednostmi a interdisciplinárním přístupem.

Další kategorií jsou lidé, kteří využijí kombinované studium, přicházejí z praxe a chtějí se dále rozvíjet. Myslím, že pro ty bude důležité získat nové impulzy pro svou stávající praxi, naučí se přemýšlet o výstavách a muzejních produktech komplexněji, a to i v mezinárodním kontextu. Studium jim pak bude sloužit jako příležitost pro reflektování zavedených postupů a naučení se nových.

Program je koncipován tak, že má relativně malý počet povinných předmětů a studenti a studentky si vybírají zaměření pomocí povinně-volitelných a volitelných předmětů. Mezi pozice, které pak mohou v kulturních institucích zastávat, patří například manažer muzea, který dovede strategicky myslet, specialista na návštěvnickou zkušenost nebo pracovník

v komunikaci kultury. Uplatnění však absolventi a absolventky najdou i v neziskové sféře, v jiných kulturních institucích nebo ve státní správě, která je pro kulturní politiku velmi důležitá a potřebuje odborníky znalé prostředí.

**Jaké se očekávají vstupní znalosti a dovednosti od uchazečů?
Co bude potřeba u přijímaček prokázat**

Přijímačky jsou jednokolové a jde v nich zejména o to prokázat motivaci ke studiu a představit se. Pokud máte zájem o studium u nás, a já doufám, že ano, zodpovězte si otázku, co vás táhne do kultury, jaké dovednosti se chcete naučit a jak kulturu vnímáte ve společenském kontextu. Specifikum našich přijímacích zkoušek je to, že se část pohovoru bude odehrávat v angličtině. Chceme zasadit muzea do mezinárodní kontextu, takže bez aktivní znalosti angličtiny se na našem oboru neobejdete.

Je v plánu rozšířit v rámci programu spolupráci kromě Národního muzea i s dalšími muzejními institucemi?

Sama mám s praktickými projekty nejen z oblasti muzeí poměrně bohaté zkušenosti a vnímám to jako velmi důležitou součást i svého vlastního rozvoje. Nápady můžete mít skvělé, inovativní, ale realizace v reálných podmínkách, komunikace se zadavatelem a překonávání řady bariér je pak věc druhá. Právě studium může být tím bezpečným prostorem, kde nebude vadit, když se třeba něco nepodaří dotáhnout až do úspěšného konce. Se studenty a studentkami jsme v minulosti vytvářeli projekty pro Muzeum Karla Zemana, Letecké muzeum Kbely, Instituty Paměti národa, Hrdličkovo muzeum člověka či Národní pedagogické muzeum.

Vzhledem ke kořenům našeho studijního programu začneme přirozeně v Národním muzeu, nicméně doufám, že se ostatní instituce brzy přidají a budou mít samy zájem s námi spolupracovat. Myslím, že by náš obor mohl fungovat i jako určitá platforma nebo inkubátor pro realizaci zajímavých a inovativních projektů, na které při běžném provozu nemají muzea a jiné kulturní instituce dostatek prostoru a zdrojů.

Mohla byste uvést příklad předmětů, které budete v rámci studia vyučovat jak vy, tak vaše kolegyně a kolegové?

Budu učit předmět Nová média v muzeích, což je moje specializace a téma, kterým se dlouhodobě zabývám. V tomto předmětu se budeme kriticky zabývat aktuálními možnostmi a hledat příležitosti pro implementaci nových médií a technologií do výstav tak, aby z nich těžili především návštěvníci. Tedy smysluplně a nejen proto „že se to tak dělá a je to trendy“.

V dalším předmětu s názvem Virtuální výstavy se budeme věnovat digitálním online projektům. Zde budu těžit zejména ze svých zkušeností s vývojem softwaru INDIHU Exhibition, který umožňuje vytvářet výstavy pracovníkům muzeí. Díky INDIHU si udržuji přehled v tom, jak různě mohou digitální muzejní projekty vypadat a jak u nich funguje návštěvnická zkušenost.

Skoro nejvíce se těším na předmět Hry v muzeu. Ty jsou teď mým oblíbeným tématem, protože jsem v posledních letech vytvářela řadu muzejních her. Hry totiž spojují vzdělání, emoce, zábavu,

umožňují poznat sebe sama v nové situaci, brát na sebe různé role a být kreativní. A nemyslím si, že by muzejní hry měly být určeny jen dětem, protože počítačové hry jsou populární ve všech věkových kategoriích a dovedou zprostředkovat důležitá témata včetně těch vážných.

Kdybych byla uchazečka a dívala se na nabízené předměty, těšila bych se také na Interpretální seminář s kolegou Václavem Sixtou. Reflexe vlastní návštěvnické, a v důsledků výstavnické praxe je podle mě velmi důležité, protože inspirace může přijít odkudkoli. A tuto dovednost je třeba kultivovat nejen u profesionálů, ale i u širší veřejnosti. Těšila bych se také na předmět Mimoevropská etnografie kolegyně Barbory Půtové, protože si stále více uvědomuji, že náš euro-americký kontext a přístup ke světu i kultuře není univerzální. Inspirovat se různými přístupy a zkušenostmi je důležité proto, abychom v muzejních projektech vytvářeli plastičtější a inkluzivnější obraz světa.

Mgr. Nina Wančová, Ph.D., vystudovala nejprve žurnalistiku se zaměřením na audiovizuální média a poté tvůrčí psaní. V magisterském programu Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK absolvovala Studia nových médií a v doktorském studiu Informační vědy se věnovala aplikaci nových médií a technologií v muzeích, čemuž se věnuje dodnes. Mimo jiné se zabývá tématem virtuálních výstav, muzejních her nebo návštěvnickou fotografií. Podílela se také na vzniku softwaru INDIHU Exhibition pro tvorbu virtuálních výstav.

Muzejní studia je navazující magisterský program, který je postaven jako profesní a má propojovat teoretické základy kulturního dědictví a paměťových institucí s reálnou praxí a fungováním muzeí, umožní zájemcům studium v prezenční i kombinované formě. Významnou částí studia jsou praxe, které budou probíhat na pracovištích Národního muzea. Budou se týkat oblasti správy sbírky, výstavnictví, edukačních programů

či projektového řízení. Více se o studijním programu a průběhu přijímacích zkoušek můžete dozvědět zde.

Příprava studijního programu byla podpořena v rámci projektu Národního plánu obnovy „Transformace pro VŠ na UK“, registrační číslo NPO_UK_MSMT-16602/2022.

